

Міністерство розвитку
громад та територій
України

Пріоритетні напрями діяльності Мінрозвитку у 2026 році

Регіональна політика

Євроінтеграція

Розділ 22 "Регіональна політика та координація структурних інструментів"

Підготовка інституційної моделі майбутнього використання фондів ЄС в Україні

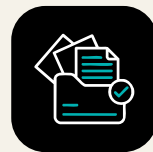
Посилення адміністративної спроможності регіонів та громад (сертифіковані програми спільно з НАДС, та системне підвищення кваліфікації)

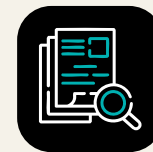
Якісна координація, систематична робота МКК з питань регіонального розвитку: аналіз всіх секторальних стратегій на узгодженість з ДСРР

Виконання Звіту ЄС про розширення 2025 рік

Виконання програми адаптації законодавства України до права ЄС в частині розділу 22

Стратегічне планування

державної регіональної політики

1 кв. 2026

Затвердження в ДСРР переліку громад, віднесених до різних ФТТ

1 кв. 2026

Подання до парламенту проекту закону про оптимізацію стратегічних документів на регіональному та місцевому рівні

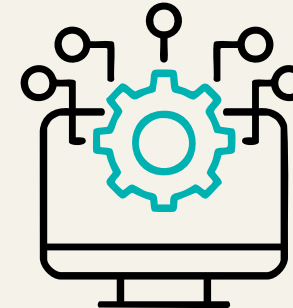
2-3 кв. 2026

Підготовка методології розробки нової ДСРР на 2028 - 2034 роки спільно з ОЕСР (2-3 кв. 2026), далі - методологій для регіонів та громад

2-3 кв. 2026

Модернізація ГІС РР та її інтеграція з DREAM, зокрема збір місцевих даних

4 кв. 2026

Оновлення регіональних стратегій, враховуючи ФТТ, завершення розробки стратегій розвитку громадами

МІНРОЗВИТКУ

Фінансування

державної регіональної політики

Нова модель ДФРР на 2026 рік, підготовлена спільно зі Світовим банком та EU4R з урахуванням підходів ЄС

€ 2 млрд

на 2026 рік у держ бюджеті

Кошти будуть спрямовані на фінансування СПІ регіонів (громад), публічні інвестиційні проекти мають бути включені до секторальних проектів.

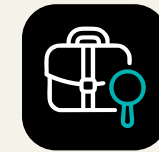

Пріоритезація СППІ буде здійснена з урахуванням функціональних типів територій та соціально-економічних показників.

В системі DREAM:

907 СПІ громад та **23** плани ОВА

698 громад і **23** ОВА перейшли до експертної оцінки та формування власних портфелів інвестпроектів, більшість з яких уже завершили цей процес

680 громад і **20** ОВА мають затверджені ЄПП

Програмування

державної регіональної політики на принципах ЄС

Таргетовані програми підтримки для окремих територій – за новим форматом, за аналогом з операційними програмами ЄС (території відновлення, сільські, гірські, техногенних катастроф тощо).

Участь у
підготовці нового
програмного
циклу програм
Interreg / Interreg
NEXT.

Прийняті та реалізуються:

Державна програма розвитку міжнародного територіального співробітництва на 2025–2027 роки – **0,5 млрд грн** (у рамках ДФРР)

Державна цільова програма справедливої трансформації вугільних регіонів України – **0,78 млрд грн** – потреба не покрита на 2026 рік

Плануються до прийняття:

Комплексна державна цільова програма для реалізації спільних міжмуніципальних проєктів у межах ініціативи

«Пліч-о-пліч: згуртовані громади» –

1 млрд грн

потреба не покрита.

ПЛІЧ-О-ПЛІЧ
Згуртовані громади

МІНРОЗВИТКУ

Прифронтові території

Плануються до прийняття:

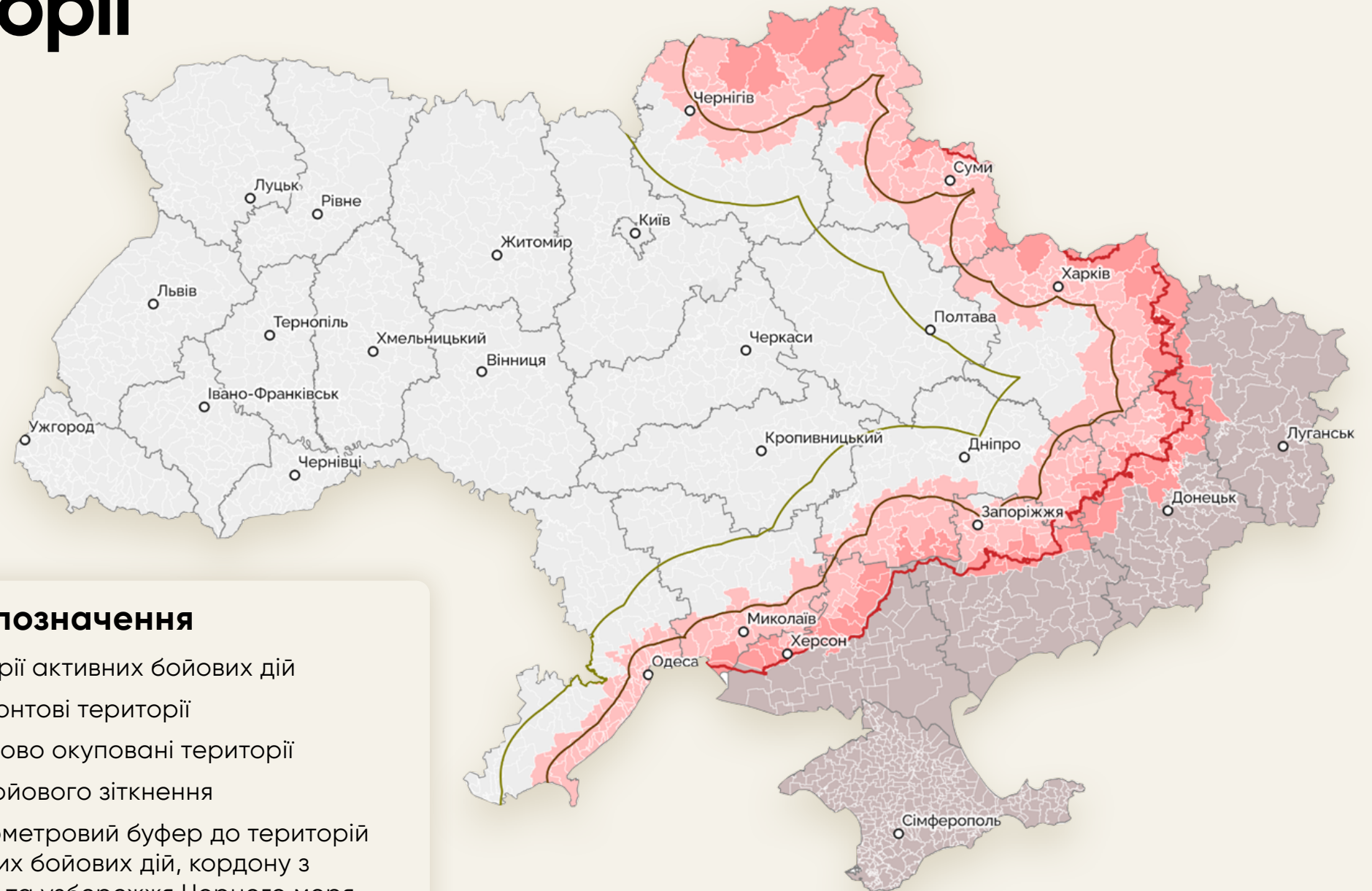
- Комплексна державна програма підтримки прифронтових територій (цільова підтримка 242 прифронтових громад, де проживає не менш 6 млн людей) – 5 млрд грн – потреба не покрита.
- Комплексне оновлення формування 376 наказу Мінрозвитку (АБД, МБД, ТОТ)

Розробляється:

- Проект Закону України про підтримку прифронтових територій

Умовні позначення

- Території активних бойових дій
- Прифронтові території
- Тимчасово окуповані території
- Лінія бойового зіткнення
- 3-кілометровий буфер до територій активних бойових дій, кордону з росією та узбережжя Чорного моря
- 300-кілометровий буфер до територій активних бойових дій, кордону з росією та узбережжя Чорного моря

Інтенсифікація політики TOT

Плануються до прийняття:

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про засади державної політики щодо тимчасово окупованих територій України»

Розробляється:

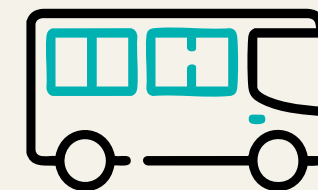
Проект Закону України щодо змін до Закону України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України"

Якісна аналітика з TOT

Підтримка виїзду громадян з TOT

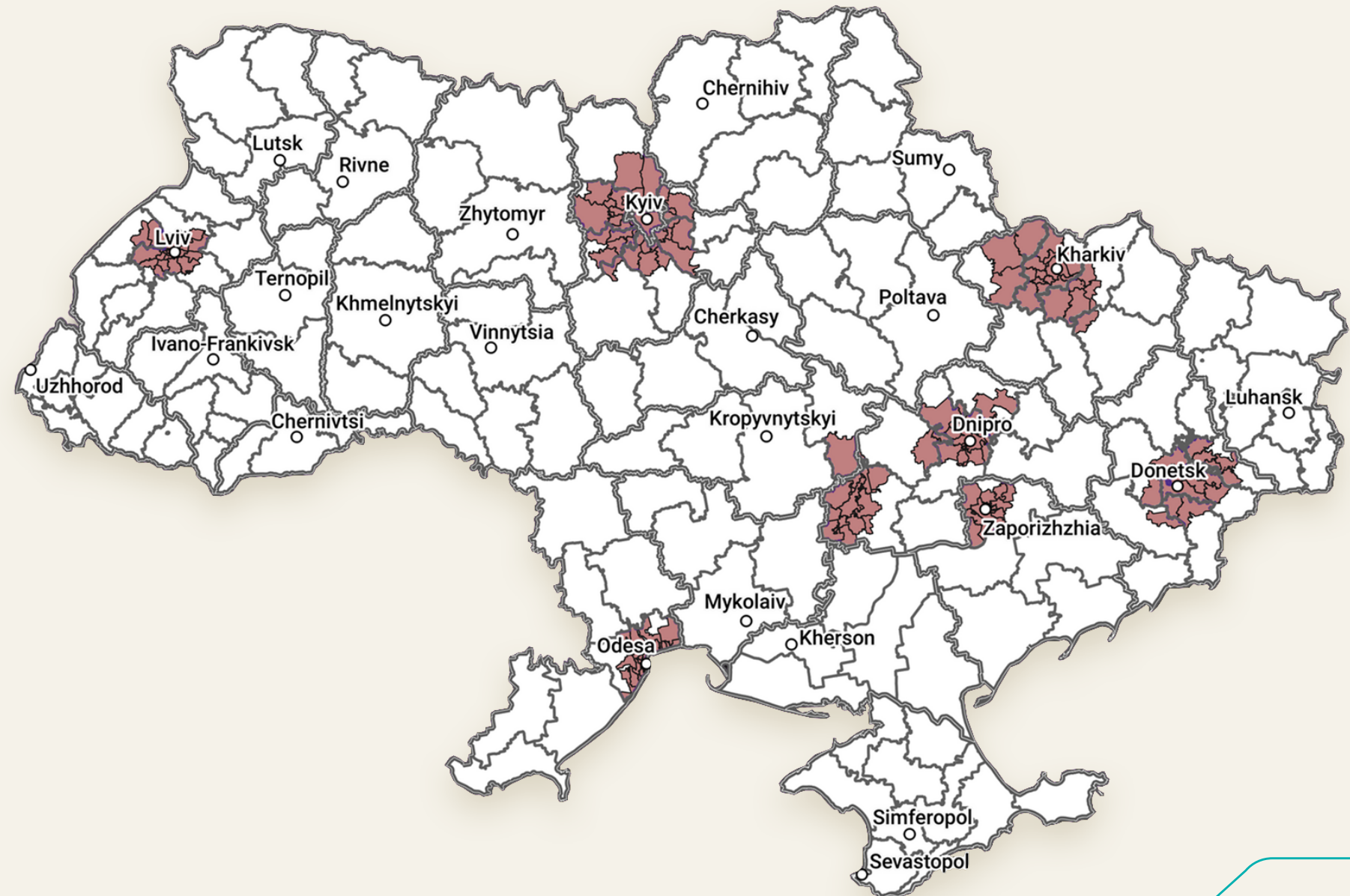

Розвиток агломерацій

Новий експериментальний проєкт щодо розвитку агломерацій як регіональних полюсів зростання

До агломерацій
включаються
територіальні громади,
функціонально пов'язані з
містами з населенням від
470 тис. осіб.

Агломераційний
зв'язок визначається
розташуванням населених
пунктів громади в межах
30-км зони впливу від
адміністративної межі
міста.

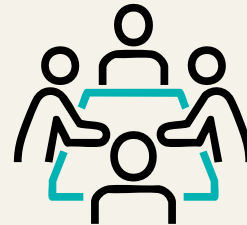

Агенції регіонального розвитку

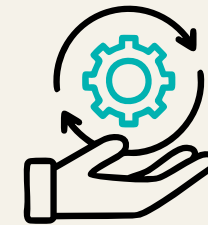
Нова модель функціонування

Експериментальний
проект щодо кластерних АРР

Створення
асоціації АРР

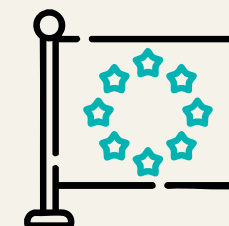
Залучення АРР
до реформи ПІМ

Надання АРР
платних послуг

Залучення
АРР до ДПП

Апробація кластерної моделі
АРР до використання фондів ЄС

МІНРОЗВИТКУ

Розмежування повноважень

Індикатор UF 9.3

440 млн євро

1 квартал 2026

Підготовлено рамковий законопроект, що встановлює єдині засади, принципи та критерії розмежування повноважень (без зміни чинного розподілу)

Проведено секторальний аналіз (9 підгруп):

виявлено понад 250 галузевих законів

Створено Робочу групу

51 учасник

15 засідань

Визначено поетапну логіку реформи:

спочатку

ПЗУ про розмежування сфер компетенцій

далі

поетапне галузеве розмежування (протягом 2 років)

Рамковий закон + закон про сфери компетенцій – базова основа реформи

МІНРОЗВИТКУ

Оцінка спроможності

Основні умови

Єдині та верифіковані дані
оцінка базується на даних з підтверджених джерел

Диференційована оцінка
окремо для сільських, селищних і міських громад

4 групи критеріїв:

- Людський потенціал
- Гуманітарно-економічний потенціал
- Інституційна спроможність
- Фінансова спроможність

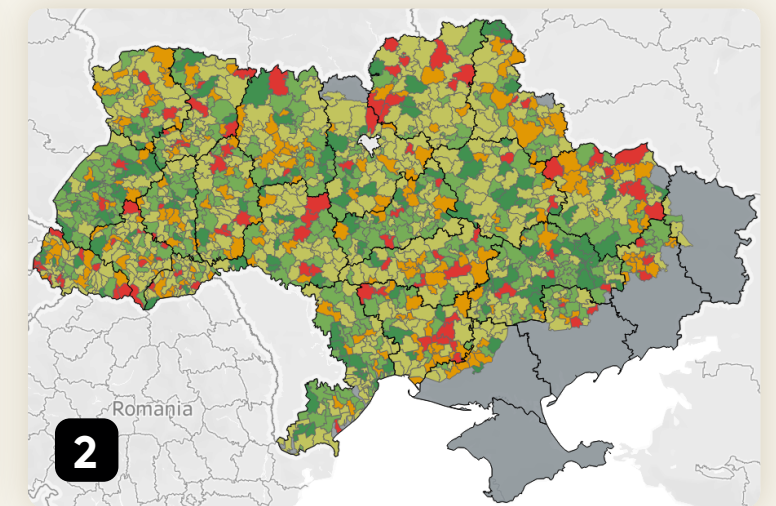
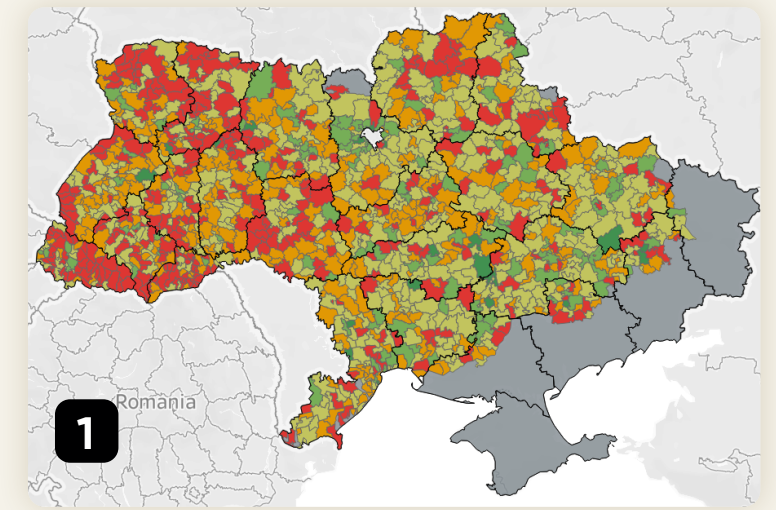
5 рівнів спроможності:
критичний, низький, достатній, високий, найвищий

«Дашборд спроможності»

1 Фінансова спроможність
Financial capacity

2 Інституційна спроможність
Institutional capacity

Новий підхід до чисельності працівників МДА

Суть

- Єдині прозорі правила визначення штату МДА за формулою
- Прив'язка до реальних параметрів території
- Діє як базово, так і у воєнний період з винятками

Фактори впливу

- **Населення**
- **Площа області/району**
- **Територіальний устрій:** кількість громад/районів
- **Базова чисельність:** гарантований рівень

Ефект

- **В ОДА** → зменшення на **25%**
- **В РДА** → зменшення на **24%**

Винятки

Тимчасово окуповані/ деокуповані території:

- розрахунок від підконтрольного населення/площі + додаткові ліміти залежно від частки окупації
- Після скасування воєнного стану – обов'язковий перерахунок за актуальними даними

Підстави для зміни чисельності за рішенням Уряду за поданням Мінрозвитку:

- зміна чисельності населення більше ніж на 10%
- зміна адмін тер устрою
- деокупація або тимчасова окупація територій
- суттєва зміна повноважень МДА

□ для цих областей ліміт людей 75% від граничної чисельності МДА станом на 01.10.2025 за ПКМУ #91

■ для Луганської області ліміт людей 30% від граничної чисельності МДА станом на 01.10.2025 за ПКМУ #91

Перетворення комунальних підприємств

Досягнення 2025

Участь у підготовці ПКМУ №1103 щодо узуфрукту державного і комунального майна

Розроблено 2 практичні посібники для ОМС (узуфрукт, трансформація КП)

→ понад 12 тис. переглядів і завантажень

Проведено 2 тренінги для 1070+ учасників

→ загальне охоплення 10 тис.+ переглядів

Підготовлено 4 аналітичні публікації щодо реалізації Закону

Опрацьовано 300+ звернень від громад, районних і обласних рад та КП

План на 2026

1 Підготовка 4 нових практичних посібників для ОМС з управління КП і майном

2 Напрацювання підзаконних змін щодо перетворення КП (АТ, ТОВ, КНТ)

3 Напрацювання підзаконних змін щодо перетворення КП (АТ, ТОВ, КНТ)

4 Оновлення наказу Мінрозвитку №217 щодо співробітництва громад

3 Індивідуальний супровід громад у впровадженні Закону

4 Проведення дослідження готовності 118 громад (Polaris): опитування, аналітичний звіт, інфографіка, карта ризиків

Самозаліснені території

Земельні ділянки, які природно заліснились, але юридично не мають визначеного статусу, не закріплені за постійними користувачами та не включені в систему управління лісами

Контекст державної політики

Завдання передбачене Планом реалізації ДСРР 2021–2027 (2025–2027 роки)

Мета:

збереження
самозаліснених територій

запобігання їх
деградації

інтеграція в екологічну та
просторову політику

Що має бути зроблено

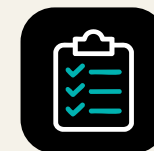
Розроблення
методики
віднесення
земель до са-
мозаліснених

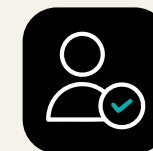
Чіткий
алгоритм
обстеження та
погодження з
громадами

Віднесення
таких ділянок
(державних і
комунальних)
до самозаліс-
нених

Закріплення їх
за постійними
користувача-
ми для веден-
ня лісового
господарства

Збереження
і відновлення
екосистем, за-
хисних насад-
жень, полеза-
хисних смуг

Межі територіальних громад

Поточна ситуація

3 1469 громад

лише 197 громад (13,4%)
має офіційно встановлені межі

Більшість громад працюють з умовними, некадастровими межами

Чому це проблема

- Невизначеність повноважень ОМС щодо території
- Територіальні спори між громадами
- Неможливість повноцінного адміністрування податків і зборів
- Відсутність офіційних даних у Державному земельному кадастрі
- Висока вартість чинної процедури:

1,5–2 млн грн за
проєкт землеустрою

До 10 млн грн
для великих
громад

Загалом
2,1–2,8 млрд грн
по країні

Пропонований підхід

Централізоване визначення меж усіх громад на основі кадастрових карт

Законодавче закріплення меж із:

- офіційним відображенням у ДЗК
- 2-річним перехідним періодом для громад, які не погоджуються і хочуть розробити власний проєкт

Економія для місцевих бюджетів:
2,1–2,8 млрд грн

Стандартизація та завершення процесу по всій країні

ПДФО

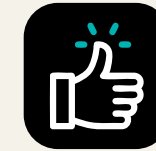
зміна механізму зарахування – за місцем проживання

Чинна модель ПДФО –

зарахування за місцем роботи – створює фінансові диспропорції між громадами та розриває зв'язок між сплатою податків і відповідальністю місцевої влади.

Зарахування ПДФО за місцем проживання платника відповідає європейській практиці та зменшує податкову нерівність.

За результатами моделювання, майже 90% громад (60% населення) виграють від цієї зміни.

Ключові ефекти:

- Посилення взаємодії громадян з ОМС та їх підзвітності: мешканці чітко розуміють, куди спрямовуються сплачені ними податки, і «голосують грошима»
- Зменшення диспропорцій між бюджетами місцевого самоврядування
- Стимулювання економічної активності громад
- Збалансоване та справедливе наповнення місцевих бюджетів
- Повне усунення проблеми несплати ПДФО відокремленими підрозділами (коли ПДФО сплачується за місцем реєстрації юридичної особи, а не місцем роботи чи проживання працівника)

Збільшення надходжень у разі зміни механізму

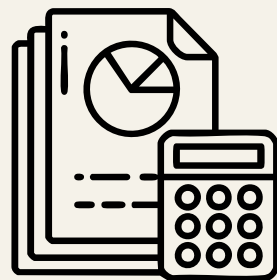
Приміські	+63%
Віддалені дотаційні	+56%
Віддалені бездотаційні	+4%
Разом	+48%

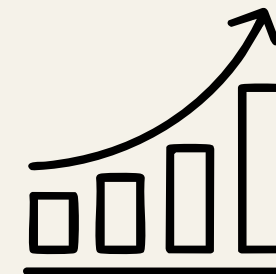
Адміністрування

місцевих податків та зборів

Адміністрування місцевих податків і зборів критично важливе для фінансової спроможності громад, але нині повністю централізоване в ДПС, що обмежує вплив ОМС на власні доходи

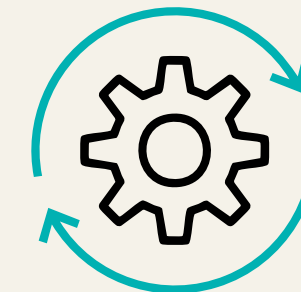
Залучення громад до контрольних функцій дозволить підвищити рівень сплати, скоротити заборгованість і краще використовувати місцевий податковий потенціал

Перший крок — інтеграція податкових сервісів у ЦНАП із перехідним періодом спільного контролю ДПС та ОМС. Практика окремих громад уже підтверджує ефективність такого підходу за умови цифрової, кадрової та методичної підтримки

ОМС готові перебирати частину або повний спектр функцій адміністрування МПЗ та розширювати співпрацю з ДПС

Пліч-о-Пліч

Національний проект Мінрозвитку, який єднає громади, щоб допомагати тим, хто щодня тримає фронт життя.

1100 громад

75% України в мережі підтримки

1 хвиля

2 хвиля

3 хвиля

4 хвиля

68*

Січень–Лютий–
Березень

217

Квітень–Травень–
Червень

391

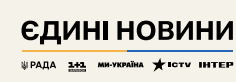
Липень–Серпень–
Вересень

454

Жовтень–Листопад–
Грудень

РАЗОМ: 1100 ПАРТНЕРСТВ МІЖ ГРОМАДАМИ УКРАЇНИ

Партнери проекту:

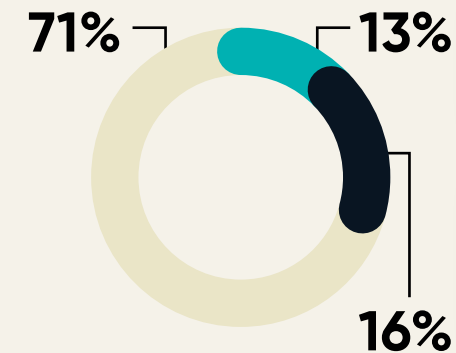

Мета проекту

Підтримати громади на лінії
бойового зіткнення

Посилити стійкість людей

Напрямки партнерств

Загальна сума допомоги станом
на листопад 2025 року: **260 000 000 грн**

■ соціокультурний напрямок
■ гуманітарна допомога
■ відновлення / відбудова

План на 2026:

- Створення дорадчого органу та мережі координаторів і амбасадорів
- Запуск «Молодіжної школи лідерів» (1100 учасників)
- Меморандуми між областями-форпостами та асоціаціями ОМС
- 50+ міжнародних меморандумів із містами, регіонами та асоціаціями
- Запуск цифрової платформи «Пліч-о-Пліч»